Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto:

KAA 2/2025 vp Oulaskankaan sairaalassa tulee mahdollistaa ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys https://www.eduskunta.fi/pdf/KAA+2/2025

Tehy kannattaa Oulaskankaan sairaalan ympärivuorokautisen päivystyksen turvaamista. Potilasturvallisuus ja kansalaisten yhdenvertainen oikeus hoitoon eivät voi perustua pelkkään kiirevastaanottoon. Lainsäädännöllä on turvattava pysyvä perusterveydenhuollon päivystys Oulaskankaalle.

Tehy on tuonut esille kansalaisten yhdenvertaisen mahdollisuuden päästä hoitoon ympärivuorokautiseen perusterveydenhuollon päivystykseen. Väestön palvelutarve sekä potilasturvallisuus tulee huomioida Oulaskankaan alueella.

Julkisen sektorin rooli ja rahoitus

Oulaskankaan perusterveydenhuollon päivystyksellä on keskeinen rooli alueen julkisessa terveydenhuollossa. Tämän roolin säilyminen on turvattava myös tulevaisuudessa. Julkisella sektorilla on oltava päävastuu palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta, jota yksityinen sektori voi tarvittaessa täydentää. Erilaiset kriisit ovat osoittaneet julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon merkityksen osana kansallista huoltovarmuutta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä päivystystoiminnan jatkuvuuteen sekä varautumiseen kriisitilanteisiin ja pandemioihin.

Oulaskankaan erityinen sijainti ja rooli tekevät siitä strategisesti merkittävän päivystyspisteen. Sairaala sijaitsee rautatien pääradan ja valtateiden varrella, mikä takaa hyvän saavutettavuuden. Alueella toimii merkittävää teollisuutta ja puolustusvoiman yksikkö, mikä lisää päivystyspalveluiden tarvetta ja edellyttää valmiutta toimia myös poikkeusoloissa. Lisäksi vilkas kesämatkailu kasvattaa alueen väestömäärää kausittain, mikä entisestään korostaa ympärivuorokautisen päivystyksen tarpeellisuutta.

Ammattitaitoinen henkilöstö ja potilasturvallisuus

Oulaskankaan ympärivuorokautinen päivystys on merkittävä myös henkilöstön näkökulmasta. Kun lähialueen yöpäivystys suljetaan, potilaat ohjautuvat muihin yksiköihin, kuten Oulun yliopistolliseen sairaalaan. Tämä lisää painetta päivystyksen henkilöstölle sekä kuormittaa alueen ensihoitoa. Huolena on, että sosiaali- ja terveysalan osaajat hakeutuvat muualle, mikä syventää jo olemassa olevaa työvoimapulaa. Lisäksi sairaalaverkon supistaminen vähentää opiskelijoiden harjoittelupaikkoja, mikä heikentää tulevaisuuden ammattitaitoisen henkilöstön koulutusta ja saatavuutta.

Potilasturvallisuus on keskeisin syy ympärivuorokautisen päivystyksen säilyttämiselle. Pitkät etäisyydet Oulaskankaan alueelta muihin päivystyspisteisiin viivästyttävät hoitoon pääsyä ja voivat pahimmillaan vaarantaa henkiä. Yöpäivystyksen puuttuminen lisää ensihoidon kuormaa ja siirtokuljetuksia, mikä ei ole kestävää potilaan eikä henkilöstön näkökulmasta.

Tehy ry
Vaihde +358 9 5422 7000
Tehy.fi

Sote-alan työvoimatarve ja sen turvaaminen

Vaikka työvoimapula on paikoin hieman helpottanut vuosien 2024–2025 aikana, pitkällä aikavälillä sote-alan työvoiman tarve on edelleen merkittävä. Tämä johtuu väestön ikääntymisestä sekä samanaikaisesta henkilöstön eläköitymisestä. Sote-alan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä on vahvistettava määrätietoisilla toimilla niin hyvinvointialueilla kuin kansallisellakin tasolla.

Päivystyspalvelujen lakkauttaminen alueilla voi johtaa siihen, että sote-alan ammattilaiset siirtyvät kokonaan muihin tehtäviin tai aloille. Työterveyslaitoksen tuoreen (2025) selvityksen mukaan suurin työvoimareservi löytyy jo alalla työskentelevistä ammattilaisista, joiden työhyvinvoinnista ja työkyvystä on huolehdittava läpi koko työuran. Ammattihenkilöstön menettäminen muille aloille on riski, johon Suomella ei ole varaa. Tutkimusten mukaan vuoteen 2040 mennessä tarvittaisiin lähes 26 000 lähihoitajaa ja noin 9 400 sairaanhoitajaa enemmän kuin vuonna 2021 (THL 2025).

Tehy muistuttaa, että toimiva päivystysverkosto on osa kansallista huoltovarmuutta. Oulaskankaan ympärivuorokautinen päivystys on turvattava lainsäädännöllä potilasturvallisuuden, alueellisen tasa-arvon ja henkilöstön jaksamisen takaamiseksi.

Helsingissä 11.9.2025

Millariikka Rytkönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätiedot:

Hallinto- ja jäsenyysjohtaja Sari Viinikainen sari.viinikainen@tehy.fi